

שורות לגוש-אמונים

אחרי הרבה מלל אומר לנו הפרופסור יוסף אגסי כי לדעתו לא צריך לסרב לשרת כשט- חים. (העולם הזה 30.8.89) נרמה כי גם אגסי אינו מבין את המשמעות האמיתית של המא- בך שמתחולל עכשיו בגדה וברצועה. צורך אגסי ברבריו כי אחד משורשי המש- בר הוא הוואקום המדיני שנוצר כתוצאה מחו- סר החלטה פוליטית ישראלית מה לעשות עם השטחים ועם התושבים המתגוררים בהם. ממשלת-ישראל האמינה כי אפשר לא להח- לים לנצח ושום דבר לא יקרה. חשבו שאפשר להשאיר ואקום פוליטי. אל הוואקום הזה נשאבו אנשי גוש-אמונים. אם אין מדיניות רישמית, הם אמרו, אנחנו נקבע את המדיני- יות, אנחנו נגרום לסיפוח דה-פאקטו, אנחנו נאלץ את המשלה על-ידי עובדות בשטח לקבוע את גורל השטחים.

כך אירע שבתהליך איטי משרתת מדי- ניות-ישראל את החלטות מרכז גוש-אמונים ומועצת יש"ע. מובן שבעיקבות זאת הופך גם צה"ל לכלי-שרת של המתנחלים, ולמכשיר העיקרי שמגן על מדיניותם. חייל המשרת בשטחים היום אינו פועל בשליחות רישמית של ממשלת-ישראל, ואינו מבצע או מגן על החלטותיה, אלא פועל ישירות להגשמת תוכי- ניתו המדינית של גוש-אמונים.

אם מבינים שזוהי המשמעות האמיתית של שורות בשטחים, קל יותר להבין למה יש חו- בה לסרב. חייל יכול להימנע מלמצע פקודות בלתי-חוקיות, הוא יכול גם לשמור על טוהרי- הנשק, לא לפגוע באזרחים ואף לשמור ולפקח על התנהגות חבריו. כך זה לא ישנה דבר. הוא ימשיך להיות כלי-שרת, המגשים את תוכנית גוש-אמונים ואת האידאולוגיה של הסירוב, לכן, הוא בפירוש אקט פוליטי הכרחי במאבק על השלום. גם השמאל חייב לתפוס מקום בוואקום המדיני שנוצר ברגע שהמשלה

החליטה שלא להחליט. כשאנשיהשמאל יבינו שאין כאן רק עניין מצפוני או התייפיות, אלא מוקד של עימות פוליטי, תוכן המסקנה ההכרחית: אסור לשתף פעולה עם הצבא הפועל בשטחים.

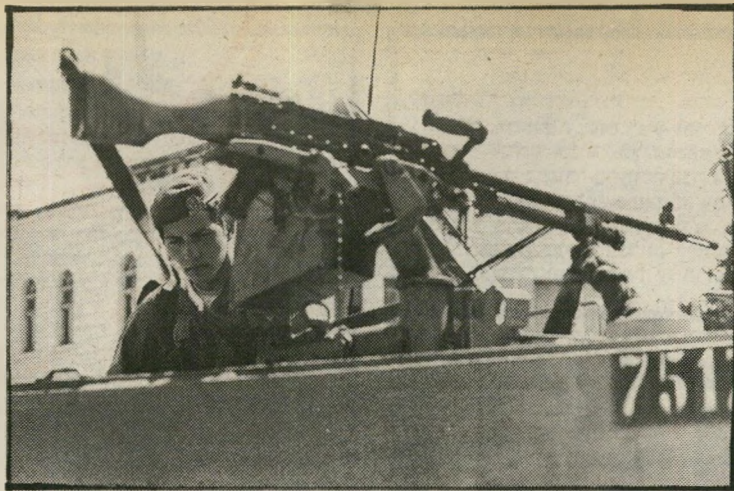
חייל-מילואים שכבר החליט, ירושלים

נוד

כן ולא

כן ולא עונה הפרופסור יוסף אגסי (העולם הזה 30.8.89) על השאלה האם מותר או אולי צריך לסרב לשרת בשטחים, ואני מציע להעי- ניק לו בואת פרס על ההתמקדות הגאונית מפני כל ההשלכות ההרסניות של סירוב שכ- זה.

תנו לפרופסור לכלכלה לנהל מיפעל, והוא יביא אותו לפשיטת-רגל. תנו לפרופסור

לפילוסופיה להיות אחראי לניהול מדינה, ועד מהרה תאלצו להפסד מולדת אחרת. העי- רוד העקיף לסרבנים הוא שיגרום בסופו של תהליך למילחמת-האחים, שהשמאל כלי-כך מפחד מפניה. ברגע שכל חייל יחליט איפה הוא משרת, ועל מי הוא מוכן להגן, או אז יתחילו המיליציות לחגוג, והצבאות הפרטיים יחליפו את הצבא המתפורר.

העלמת-העיני החלקית של צה"ל מהתור- פעיה, העלמה שלוותה בקריצת-עיני שובכה אל הסרבנים, שרק חלקם ישב תקופה קצרה בכ- לא, ולאחר-מכן חזר לאזרחות, היא שתיבא להחלשת הצבא ולהרס הדמוקרטיה.

או תמשיכו להתוכח ולהתריין איך לסרב ומתי לסרב ובאיזה תנאים אתם מוכנים לעי- שות לנו טובה וללכת לשרת, ואל תתחילו לבכות כאשר אלה שכן הולכים לשרת יעשו את העבודה כפי שצריך לעשות אותה, וגם יחליטו בין השאר על איזה ישובים הם לא מוכנים להגן ועם איזה חיילים הם אינם רוצים

לשתף פעולה. זכות-הסירוב לא תישאר חר- צדדית.

להתראות באמריקה.

יעקב בר, תל-אביב

בעד

הכבוד לסרב

אודה ולא אבוש: לא הכנתי את דברי מר אגסי הנכבד בנושא הסרבנות.

הדוגמות של גנדי או מרטין לותר קינג — מה להן ולנושא זה? שם מדובר באי-ציות אזרחי בקרב הגנשלים או המדוכאים — ותר- פעיה זו נפוצה במידות שונות כמעט בכל הת- קוממות או מרי אזרחי.

ואילו תופעת יש נבול שונה בתכלית. כאן זהו סירוב של אזרחים בני-חורין מקרב השולטים והמרכאים לקחת חלק בדרכיו. וסר- בנות כזו יכולה להיות, וחיבת להיות, אותנ- טית ושאינהדת-ליוהיברבר. ועובדה היא שה- סרבנים באים מכיוונים שונים ומשונים (פרי- ליטית) ומאחרת אותם סרבנותם, ולא מצע פוליטי או רקע תרבותי זהה.

כמי שסירב לשרת בלבנון ומסרב לשרת בשטחים הכבושים — אני יכול רק לברך על קיומו של "מוסר" כמו יש נבול; הגנות גב וכוח לאנשים, הרגשה שהם לא לבד, וכתובת למי שחש כי הגיעו מים עד נפש ולא רוצה לדרת מהארץ.

תפקיד הסרבנים איננו רק להיות אלטרנ- טיבה לקיים, שרק חלקם ישב תקופה קצרה בכ- טיקאים צמאי מילחמות והרפתקות.

הסירוב המוצהר הוא רק קצה הקרחון, ועל כל מאה סרבנים שנשפטים, יש מאות שמת- חמקים בצורה זו או אחרת משרות-המילואים בשטחים, וכל קצינת-קישור תוכל לאשר מי- דע זה.

השאלה היא רק, כמו בקובץ — למי יש יותר כבוד? וגם התשובה על זה ברורה כש- מש...

חזי שוסטר, תל-אביב

התפטר, לא פוטר

על רפורמה בחינוך שלא נתקבלה (היוצא מהכלל), "דיעה אחרת", העולם הזה 9.8.89

כל מי שמכיר את סיגנון כתיבתו של מאיר ליפשיץ לא מופתע מתוכן מאמ- ריו. לכן אינני ממהר להגיב בכל פעם שהוא כותב בענייני חינוך. הפעם החלטתי לחרוג ממינהגי זה, בזכות מישפט אוילי שפיר- סם ברשימתו, שבה כתב: "ושרה-חינוך

כהן

בכלל מפטר את מנכ"ל-המישרד שהתפרע והעז להציע תוכנית לעשור הקרוב."

לא היו דברים מעולם. המנכ"ל הקודם, הר"ר שימשון שושני, לא פוטר, אלא התפטר, ולצערנו לא נענה לפניית השר לחזור בו מהתפטרותו. המנכ"ל לשעבר לא הציע תוכנית לעשור הקרוב, אלא רפורמה איכותית-טווח שרבים שללו אותה, ולא רק השר. ישראל כהן, יועץ שר החינוך והתרבות לחיקשורת, ירושלים

במדור "פסוקי השבוע" (העולם הזה 30.8.89) צוטט פסוק מפי העיתונאי נחום ברנע על מקום-עבודתו הנוכחי, ידיעות אחרונות, כפי שהופיע בראיון שערך עימו ירון לונדון במקומו העיר. ברנע היפנה את תשומת לב המערכת לכך שהעיר פירסם בינתיים הכחשה.

אשר לביקורת על התערוכה עצמה, היא לגיטימית ובמידה רבה צודקת ומצערת העובדה שהנושא האובד, סכנת-הכיליון, יכול היה לקבל משמעות של אמירה חזקה והוחמץ. ולגבי הצהרות פוליטיות: כמיפגש נבול השלום, שנערך בגבעת-חביבה לפני כחודש יים, אמר אחד הצעירים הבולטים והמבטיחים: "אין רי בהצהרות. אומרים, חותמים, זה טוב לתקישורת. אך מה בקשר לפעולה של ממש?"

ויש מי שמתכנן היום, בסניף תל-אביב, דווקא פעולות רבות בעלות משמעות קונס- טרוקטיבית, הרבה יותר מהצהרות.

רחל שביט, יו"ר סניף תל-אביב, אגודת הצעירים והפסלים בישראל

אין צנוורה

על שלט תיאודור הרצל שותה הבירה (אם תרצו, אין זה פאבי!), (העולם הזה 23.8.89)

רחוב פרישמו תל-אביב. בקטע שבו מצוי פאב הרצל, הוא רחוב מקורה בסיגנון של רחוב אבן-גבירול. על-יפי הכללים מותר לת- לות שלטים באופן שלא יחרגו מקו העמודים ויהיו מותקנים רק בינות לעמודים. כך מות- קנים כל השלטים בשכנות לשלט זה וברחוב כולו, וכל שלט חורג, מוסר.

כך נעשה גם במיקרה פאב הרצל, והוסבר לבעלים שאין לעירייה כל התנגדות לתמונת חזוה-המדינה כשותה בירה. נאמר לבעל הפאב: "אתה רשאי לתלות את השלט במקום (בתנאי שייתלה כחוק ולא יחרוג מקו העמודים) ... אנחנו לא צנוורה."

בני כהן, דובר עיריית תל-אביב-יפו

מיליון דולר (זה מה שהוא קיבל בינתיים. על שלוש מיליון הדולר הנוספים, המובטחים לעתיד, מן הראוי לדרוץ לכשיושלמו, באם ישולמו).

המלון עלה, לפי דיווח העולם הזה, 22 מיליון. כך שרווח-ההון הוא מכסימום 15 מיליון (37 מינוס 22). וגם אם נתעלם ממרכיב הרווח האינפלציוני (החייב 10% מס רווחיהון בלבד) ומכל מיני ניכויים נוספים המותרים בעת חישוב גובה מס רווח-ההון, וגנאמר שהרווח של 15 מיליון היה כולו רווח ריאלי, חייבים פשוט, או חברתו, בתשלום של 6 מיליון 750 רולר בלבד (45% מס על 15 מיליון רווח) וזה סכום השונה במיקצת מ-15 מיליון.

אריה לנדאו, תל-אביב

פעולה של ממש

על פעילות אגודת הצעירים והפ- סלים (המותר האדם מעץ השדה), "דף חדש", העולם הזה 23.8.89.

למען הסדר הטוב, בתשובה לגרשון קניספל: היוזמה לפעולה משותפת, אגודת הצ- ירים והפסלים והקרן הקיימת, לא היתה יוזמת סניף תל-אביב, אלא פרי החלטת הוועד הארצי.

היציאה ליערות הקרן הקיימת, שבה השתתפו כ-120 צעירים מרחבי הארץ, מומנה על-ידי הקרן הקיימת (לחברי סניף חיפה לא נמסרה הודעה על היציאה לכן לא הגיעו). התערוכה המסכמת היתה אמורה לע- בור את שלושת הסניפים, אך נציגי הקרן הק- יימת דרשו לפתוח בסניף תל-אביב, מטעמי תקשורת ותהודה בציבור הרחב.

אם נותנים, לוקחים

על עיטקי אלי פפושדו (האיש ש- מרוויח 10,000 דולר ליום), העולם הזה 16.8.89

מה בדיוק רוצה העולם הזה מאלי פפושדו, שהוא מתאר אותו כאילו הוא היה איזה שולף שפנים שובכ. פפושדו פעל, כסך הכל, במיסגרת החוק וההגיון. נתנו לו, או הוא לקח. יוחזק מזה החישוב של העולם הזה על הסידור של פפושדו עם משהבנסה, שפטר אותו מתשלום מס רווחיהון, פשוט איננו נכון. בשום מיקרה לא היו צרכים פפושדו, או חברתו, לשלם 15 מיליון דולר. תמורת המלון קיבל פפושדו מהמצרים 37 העולם הזה 2714